

Motion till riksdagen 2025/26:1721

av Marie Nicholson (M)

Enhetligare tillämpning av livsmedelslagstiftningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur en mer enhetlig tillämpning av livsmedelslagstiftningen mellan landets kommuner kan åstadkommas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har en livsmedelslagstiftning som i grunden bygger på EU-regler och nationella bestämmelser. Tillsynen över livsmedelsföretagen sker dock på kommunal nivå, ofta genom miljö- och hälsoskydds nämnder.

I praktiken leder detta till betydande skillnader i hur lagstiftningen tolkas och tillämpas. Ett företag kan möta ett visst krav i en kommun men ett helt annat i en annan – trots att verksamheten är identisk. Detta gäller såväl små mathantverksföretag och gårdsförsäljning som restauranger och streetfoodverksamheter.

Skillnaderna skapar flera problem:

- Rättsosäkerhet för företagare som inte kan förutse vilka krav som gäller.
- Ökade kostnader och byråkrati när verksamheter tvingas anpassa sig till lokala variationer.
- Hämmande av innovation och utveckling, särskilt för småskaliga livsmedelsföretag som ofta driver landsbygdsutveckling och turism.
- Ojämlika konkurrensvillkor mellan olika delar av landet.

Det är inte rimligt att samma verksamhet ska bedömas olika beroende på kommungränser. Livsmedelsföretag ska kunna förlita sig på en enhetlig och rättssäker tillämpning av lagstiftningen. Detta är särskilt viktigt i ett land med många små livsmedelsproducenter och med en växande besöksnäring.

För att åstadkomma förbättringar bör regeringen utreda hur ökad nationell samordning kan utreda skillnaderna i regeltolkning. Det kan handla om tydligare vägledning från Livsmedelsverket, gemensamma digitala verktyg för kommunernas inspektörer samt mekanismer för att företagare ska kunna få förhandsbesked som gäller nationellt.

En mer enhetlig tillämpning av livsmedelslagstiftningen stärker rättssäkerheten, minskar den administrativa bördan och skapar bättre förutsättningar för livsmedelsföretag i hela Sverige.

Marie Nicholson (M)